

ปทุมมา

ชื่อไทย : ปทุมมา กระเจียว บัวสวรรค์

ชื่อสามัญ : Siam Tulip, Summer Tulip

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Curcuma alismatifolia*

โดย นางสาวดวงกมลวรรณ กบกันทา นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ

รอบการผลิตปทุมมาในฤดู

ปัจจุบันมีการผลิตนอกฤดูกาล เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

พื้นที่ปลูกปทุมมา : ตามการจดทะเบียนเกษตรกร

ปี 2559 61.30 ไร่

ปี 2560 57.28 ไร่

ปี 2561 19.75 ไร่

ราคาซื้อขาย : ปากคลองตลาด (ส.ค. 61)

- ตัดดอก มัดละ 50-100 บาท/มัด/10 ดอก

ข้อมูลจากปากคลองตลาด (ส.ค. 61)

- หัวพันธุ์ 5-15 บาท/หัว ขึ้นกับพันธุ์ (ราคาหน้าสวน)

ข้อมูลจากเกษตรกร

แหล่งผลิตสำคัญ: คือ

เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน

เลย

Crop Requirement (สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการผลิต)

1. ดินที่เหมาะสม คือ ดินร่วนปนทราย มีอินทรีย์วัตถุสูง การระบายน้ำดี ค่า pH 6.5 – 7.0
2. อุณหภูมิ กลางคืน 18 – 25 °C และกลางวัน 20 – 30 °C
3. แหล่งน้ำ ควรมีปริมาณเพียงพอตลอดฤดูกาลปลูก ค่า pH 5.5 – 6.5 และควรตรวจหาเชื้อแบคทีเรียที่ก่อให้เกิดโรคหัวเน่าก่อน
4. แสงแดด ปทุมมาชอบแสง 75 – 100 เปอร์เซ็นต์

ต้นทุนการผลิตปทุมมา : 59,600 บาท/ไร่ ปลูก 7,000 – 8,000 หัว/ไร่ ปลูก 1 หัวสามารถผลิตหัวใหม่ เฉลี่ย 5 หัว หรือ 5 ดอก

ผลผลิต : จำนวนดอก เฉลี่ย 40,000 ดอก/ไร่/ จำนวนหัว เฉลี่ย 40,000 หัว/ไร่

รายได้ : จำหน่ายหัว เฉลี่ย 160,000 บาท/ไร่ จำหน่ายตัดดอก เฉลี่ย 120,000 บาท/ไร่

สถิติการส่งออกหัวปทุมมา (ระยะพักตัว) ปี 2557-2561

ปี	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	% การเปลี่ยนแปลง
2557	1,870,018	17,928,765	- 2.4
2558	2,109,245	28,301,048	57.9
2559	1,400,716	12,600,637	- 55.5
2560	1,198,359	6,703,595	- 46.8
2561	411,115	4,043,009	- 39.7

ที่มา: กรมศุลกากร

ปี 2561 ประเทศไทยส่งออกหัวปทุมมามากที่สุด คือ จีน ร้อยละ 31

รองลงมา คือ อเมริกา ญี่ปุ่น บรูไน เกาหลี โปรตุเกส ตามลำดับ

สถิติการส่งออกปทุมมาตัดดอก ปี 2557-2561

ปี	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	% การเปลี่ยนแปลง
2557	860	146,760	- 26.8
2558	2,990	317,594	116.4
2559	3,276	338,130	6.5
2560	3,947	306,299	- 9.4
2561	7,197	759,825	148.1

ที่มา: กรมศุลกากร

ปี 2561 ประเทศไทยส่งออกปทุมมาตัดดอก คือ ฮองกง สิงคโปร์ ร้อยละ 30

ต่อประเทศ รองลงมา คือ จีน อินโดนีเซีย ไต้หวัน ตามลำดับ

สถิติการนำเข้าหัวปทุมมา (ระยะพักตัว) ปี 2557-2561

ปี	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	% การเปลี่ยนแปลง
2557	0	0	100
2558	2,800	19,911	100
2559	0	0	100
2560	0	0	0
2561	14,800	64,131	100

ที่มา: กรมศุลกากร

ปี 2561 หัวปทุมมาที่นำเข้ามาไทย เป็นสินค้าที่มาจากประเทศอิสราเอลทั้งหมด

สถิติการนำเข้าปทุมมาตัดดอก ปี 2557-2561

ปี	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	% การเปลี่ยนแปลง
2557	68,450	824,500	- 68.3
2558	0	0	-100.0
2559	2,290	536,908	100.0
2560	1,922	402,664	- 25.0
2561	24	12,833	- 96.8

ที่มา: กรมศุลกากร

ปี 2561 ปทุมมาที่นำเข้ามาไทย เป็นสินค้าที่มาจากประเทศฝรั่งเศสทั้งหมด

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหา/ข้อจำกัด	แนวทางพัฒนา/แก้ไข
1. สามารถผลิตนอกฤดูกาลได้ เพื่อให้ตรงตามความต้องการของตลาด 2. เกษตรกรรายใหญ่มีความรู้และประสบการณ์ในการผลิต 3. มีการศึกษาพัฒนาสายพันธุ์ให้มีหลากหลาย 4. มีจุดเด่นและได้รับการประชาสัมพันธ์ให้เป็นทิวลิปประเทศไทย (Siam Tulip) 5. ผู้บริโภคยังไม่รู้จักการใช้ประโยชน์ในวงกว้างซึ่งสามารถขยายการผลิตการตลาดได้	ด้านการผลิต 1. โรคหัวเน่าที่มีเชื้อสาเหตุจากแบคทีเรียและเชื้อราทำให้ผลผลิตลดลง 2. ปัญหาเรื่องโรคและแมลงอื่นๆ เช่น โรคใบจุด 3. ต้นทุนการผลิต เช่น สารเคมี อุปกรณ์การผลิต ปุ๋ย และค่าจ้างแรงงาน มีราคาสูงขึ้นทุกปี ด้านการตลาด 1. ผลผลิตมีปริมาณมากเกินไปในช่วงฤดูกาล ทำให้ราคาตกต่ำ 2. ส่วนมากผลผลิตมีวางจำหน่ายในท้องตลาดเฉพาะในช่วงฤดูกาล ทำให้ผู้บริโภคหันมาใช้ดอกไม้ชนิดอื่นทดแทน 3. ผู้บริโภคส่วนใหญ่ไม่รู้จักปทุมมาในรูปแบบดอกไม้ไหว้พระ ส่วนการนำไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบอื่นๆ ยังไม่มีความหลากหลายมากนัก	1. ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับปรุงคุณภาพผลผลิตให้เทียบเท่าผลผลิตจากต่างประเทศ 2. ส่งเสริมการป้องกันกำจัดศัตรูพืช โดยวิธีผสมผสาน 3. พัฒนากลุ่มให้เข้มแข็ง ทั้งด้านผลผลิตและตลาด 4. สร้างเครือข่ายการผลิตการตลาด โดยส่งเสริมให้เกษตรกรและผู้จำหน่าย ตลอดจนร้านค้าดอกไม้ มีเวทีพบปะแลกเปลี่ยนความรู้กัน 5. กำหนดพื้นที่ส่งเสริมและเกษตรกรเป้าหมายที่ชัดเจน โดยคัดเลือกพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาการผลิต 6. ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากปทุมมาในรูปแบบต่างๆ 7. พัฒนาและส่งเสริมการผลิตนอกฤดู เพื่อให้มีผลผลิตตลอดทั้งปี